

nr. 3 JUNI 2023 89. ÅRGANG

ORGANIST

bladet

ÅRSKURSUS 2023

DEJLIGE DAGE I SVENDBORG

PRATUM SPIRITUALE
NY UDGAVE AF KLASSISK
RENÆSSANCEVÆRK

Store Kannikestræde 8 – DK-1169 København K
Tlf. 33 79 16 85 (tr. 10-13)
doks@doks.dk - www.doks.dk
Sekretariatsleder: **Bjørn Arberg**
Mobil 21 47 04 30 (træffes ikke fredag)

Bestyrelse **DOKS**

Karin Schmidt Andersen formand
Hendriksholm Kirke
Store Kannikestræde 8 – DK-1169 København K
ksa@doks.dk
Tlf. 21 28 00 72

Poul Skjølstrup Larsen næstformand
Gørslev og Volderslev Kirker
skjoelstrup@doks.dk
Tlf. 40 68 21 44

Anders Gaden kasserer
Helligåndskirken, Aarhus
anders@helligaandskirken.dk
Tlf. 51 35 63 88

Bente Hogrefe Nielsen
Sjællands Kirkemusikskole
bente.hogrefe@mail.dk
Tlf. 29 67 13 01 - 46 96 46 92

Peter Bjerregaard
Godthaabskirken
pb@godthaabskirken.dk
Tlf. 26 36 87 61

Christina Beltoft
Norre Tranders Kirke
beltoftchristina@gmail.com
Tlf. 98 14 91 73 - 61 71 91 73

Susanne Krog Thesbjerg
Sankt Hans Kirke, Odense
susannethesbjerg@hotmail.com
Tlf. 26 82 80 14

Akademikernes A-kasse

Vester Farimagsgade 13 - 1606 København V
Tlf. 33 95 03 95 - www.aka.dk

Organistbladet **DOKS**

Mikael Garnæs ansvarshavende redaktør
Tysk-fransk reformert Kirke
organistbladet@doks.dk - Tlf. 41 26 63 31

Abonnement: årligt kr. 600
Annoncer sendes til annoncer@doks.dk
Annoncepriser: Kontakt redaktør
eller se mere på www.doks.dk
Deadline for redaktionelt stof til
næste nummer: 1. juli
Deadline for annonce-materiale: 1. juli

Grafisk arbejde: spotON og RiisGraphics
Tryk: Litotryk A/S
Forsidegrafik: Helle Riis

INDHOLD

4-5

**HOVEDPUNKTER
FRA BESTYRELSENS BERETNING 2023**

6-9

**ÅRSKURSUS 2023
DEJLIGE DAGE
I SVENDBORG**

10

**PROJEKTMEDARBEJDER PÅ NKS 2024
SANDRA SKOV FALLESEN**

11

**OPRÅB TIL DOKS' MEDLEMMER
DELTA I NKF 2024**

12-13

REGISTERTAVLEN

15

**MUSIK TIL GUDSTJENESTEN
2. S. E. TRINITATIS,
1. TEKSTRÆKKE**

17

**ETABLERING AF
LITURGISK FORUM**

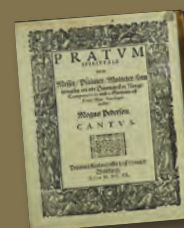
18-19

**NYE PUBLIKATIONER
KERUBER, HJERTER
OG HYMNER**

20-21

**PRATUM SPIRITUALE
– EN FOLKEGAVE**

23

KALENDER

24

**DOKS'EN UD AF BOKSEN
ORGANIST OG
MUSIKPÆDAGOGISK
UDVIKLER**

ODENSE INTERNATIONALE ORGELFESTIVAL

22. - 28. SEPTEMBER 2023

FREDAG D. 22. SEPTEMBER KL. 14, ODENSE KATEDRALSKOLE

Koncert med organisterne Jesper Petersen, Anders Grankvist Schou og Tina Christiansen, Danmark

FREDAG D. 22. SEPTEMBER KL. 19.30, CARL NIELSEN SALEN, ODENSE KONCERTHUS

Åbningskoncert med Domorganist Hanne Kuhlmann (DK), Prinsens Musikkorps under ledelse af Henrik Vagn Christensen, Jazzorganist Henrik Sørensen (DK) og Odense Jazz Orchestra under ledelse af Torben Sminge

LØRDAG D. 23. SEPTEMBER KL. 11, KIRKESALEN PÅ ODENSE UNIVERSITETSHOSPITAL

Kammermusikkoncert med violinist Jan Erik Schousboe, cellist Martin Høier, klarinettisterne Tine Maj Antonsen og René Højlund Rasmussen samt organisterne Lars Frederiksen og Anders Grankvist Schou, Danmark

LØRDAG D. 23. SEPTEMBER KL. 15, VOR FRUE KIRKE

Koncert med organist Alessandro Bianchi, Italien

SØNDAG D. 24. SEPTEMBER KL. 10/10.30

Festgudstjenester i Odense Domkirke, Vor Frue Kirke, Ansgars Kirke og Thomas Kingos Kirke med uropførelser af fælles postludium af komponist Lars Kristian Hansen, Danmark

SØNDAG D. 24. SEPTEMBER KL. 19.30, ANSGARS KIRKE

Improvisationskoncert med organist Sophie-Véronique Cauchefer-Choplin, Frankrig og kunstmaler Karsten Auerbach, Danmark

MANDAG D. 25. SEPTEMBER KL. 10 - 13, VOR FRUE KIRKE

Masterclass for konservatoriestuderende med organist Sophie-Véronique Cauchefer-Choplin, Frankrig

MANDAG D. 25. SEPTEMBER KL. 14.30 – 17.30, CARL NIELSEN SALEN, ODENSE KONCERTHUS

Masterclass for konservatoriestuderende med organist Sophie-Véronique Cauchefer-Choplin, Frankrig

MANDAG D. 25. SEPTEMBER KL. 19.30, ANSGARS KIRKE

Koncert med organist Matthias Havinga, Holland

TIRSDAG D. 26. SEPTEMBER KL. 16.30, CARL NIELSEN SALEN, ODENSE KONCERTHUS

Børne- og familiekoncert "Sigurd & Orglet" med Sigurd Barrett, Carl Nielsen Børnekor og KORLIV

TIRSDAG D. 26. SEPTEMBER KL. 19.30, ODENSE DOMKIRKE

Koncert med organist Nils Henrik Asheim, Norge

ONSDAG D. 27. SEPTEMBER KL. 16, CAFÉBIOGRAFEN

Stumfilmskoncert med organist Torben Krebs, Danmark

ONSDAG D. 27. SEPTEMBER KL. 19.30, THOMAS KINGOS KIRKE

Koncert med organist Wolfgang Seifen, Tyskland

TORS DAG D. 28. SEPTEMBER KL. 19.30, CARL NIELSEN SALEN, ODENSE KONCERTHUS

Finalekoncert med organist Karol Mossakowski, Polen/Frankrig og Odense Symfoniorkester under ledelse af Andris Poga, Letland

facebook.com/OdenseInternationaleOrgelfestival

Odense Musikudvalg

AUGUSTINUS FONDEN

DOKS

BECKETT-FONDEN

Statens Kunstfond

AAGE OG JOHANNE LOUIS-HANSENS FOND

FROBENIUSFONDEN

KNUD HØJGAARDS FOND

Albani | FONDEN

Odense Internationale Orgelfestival 2023 er støttet af Augustinus Fonden, Beckett-Fonden, Albani Fonden, Knud Højgaards Fond, Statens Kunstfond, Odense Kommunes Musikudvalg, Frobeniusfonden, Aage og Johanne Louis-Hansens Fond og DOKS' Gramexmidler

HOVEDPUNKTER

FRA BESTYRELSENS BERETNING 2023

Bestyrelsens beretning blev fremlagt på generalforsamlingen den 2. maj 2023. Her er nogle udpluk.

ARBEJDSMILJØ

Om tilsyn med arbejdsgiveransvaret

Det er uacceptabelt, at der med arbejdsgiveransvaret ikke følger krav om kompetencer. Når det går galt med ledelsesansvaret, føler de ansatte sig ladt i stikken. Provst og biskop varetager præsternes tarv, men fordi menighedsrådet som folkevalgt anses for urørligt, er der ikke nogen myndighed, der varetager de ansattes. Det er helt nødvendigt med et aktivt tilsyn, der kan gribe ind, før det går galt. Det et ligeledes påkrævet, at tilsynet har magt og sanktionsmuligheder overfor et menighedsråd, der agerer uansvarligt. Med arbejdsgiveransvaret skal følge obligatorisk uddannelse og tilsynet skal sikre, at kurser gennemføres. Ligeså skal tilsynet sikre, at der sker opfølgning, når Folkekirkens Arbejdsmiljøråd eller Arbejdstilsynet har været involveret på arbejdspladsen.

Om anerkendelse af de ansattes kvalifikationer

Der er behov for at sætte fokus på de 8000 kirkefunktionærer, som i modsætning til de 2000 præster er næsten usynlige i kirkens struktur og centrale organer. Denne ubalance udfordrer samarbejdsrelationerne og har indvirk-

ning på trivsel og det psykiske arbejdsmiljø. Kirkefunktionærerne er i stigende grad veluddannede, men oplever ikke, at deres faglige kvalifikationer følges af tilsvarende ansvar.

Om møde med kirkeministeren den 30. august 2022

Mødet mundede ud i, at ministeren blev præsenteret for fire nødvendige indsatsområder, hvis der skal ske egentlige forbedringer for medarbejderne.

- **Behov for tilsyn med menighedsrådets arbejdsgiveransvar.** Tilsynet skal have beføjelser og sanktionsmuligheder.
- **Behov for opgradering af menighedsrådsmedlemmers kompetencer som arbejdsgivere.** Uddannelse skal være obligatorisk.
- **Behov for helhedssyn på kirkefunktionærers og præsters fælles arbejdsplads.** Alle skal være forpligtede til at indgå i kollegialt samarbejde med respekt for de forskellige fagligheder, hvor der af kvalifikationer medfølger ansvar.
- **Behov for større repræsentation af medarbejdere i folkekirkens struktur.** Kirkefunktionærerne og deres forskellige fagligheder skal i højere grad inddrages i processer og beslutninger.

KIRKEORGANISATORIK

Om forandringer

På de indre linjer i folkekirken er der sket flere konkrete ting, der viser, at alle parter har fokus på det psykiske arbejdsmiljø.

.....
 Årsagerne til dårligt arbejdsmiljø er mange. Nogle er grundet i struktur og andre er grundet i kultur. Bestyrelsen har stadig den opfattelse, at den lokale forankring i menighedsrådene er essentiell og en del af folkekirkens DNA. For menighedsrådene som arbejdsgivere er ændringer dog nødvendige, hvis folkekirken skal være en tidssvarende og attraktiv arbejdsplads for de ansatte.

.....
 I den videre proces vil DOKS både holde fast i det tætte sammenhold med de øvrige kirkefunktionærer og gå i dialog med det politiske og gejstlige system. Sådan kan vi bearbejde eksisterende opfattelser og placere os der, hvor beslutninger træffes. DOKS forfølger temaet om tilsyn med menighedsrådenes arbejdsgiveransvar og bestyrelsen vil granske resultatet af arbejdsmiljøundersøgelsen nøje i forventning om, at analysen kan bruges

Bestyrelsen i DOKS 2023

strategisk og målrettet til gavn for DOKS' medlemmer.

FREM MOD OK24

Den økonomiske situation er mere usikker, end den har været i mange år. Med den højeste inflation i 40 år, har langt de fleste danskere uanset branche oplevet et egentligt reallønsfald.

.....
OK24 skal have fokus på størst mulige centralt aftalte lønforbedringer. I en situation hvor alle har tabt på reallønnen, er det vigtigt, at alle tilgodeses ved forhandlingsbordet med generelle stigninger fremfor forbedringer kun for specifikke grupper.

NY MINISTER OG BEDE-DAGSPROBLEMATIK

Et samarbejdende og samtalende samfund kan ikke opretholdes, når en flertalsregering agerer som i bededagskonflikten. Folkekirkens status kan ikke overleve, hvis statsmagten vil styre kirkens indre anliggender.

.....
”De mere end 8.000 medarbejdere i landets sogne håber, at ministeren vil lytte, samtale og inddrage dem i alle forhold, der vedrører deres arbejdsplads og folkekirkens fremtid”.

.....
Kirkefunktionærerne ser nu konstruktivt fremad og mødes med ministeren den 25. maj.

REKRUTTERING Om forholdet mellem nyuddannede kandidater og organister, der går på pension

DOKS anslår, at der vil være fuld beskæftigelse til langt flere uddannede kandidater i kirkemusik. Ved en forøgelse med 5-10 kandidater årligt vil status quo nogenlunde kunne opretholdes, men der er gode jobmuligheder til det dobbelte antal. Af DOKS' medlemsstatistik ses, at

en fjerdedel er over 60 år – en tredjedel er over 57. Dette viser, at manglen på organister er stærkt stigende.

Om rekruttering

Stor ros til alle, der personligt og på uddannelsesinstitutionerne tager pædagogiske initiativer og utrætteligt arbejder for at gøre kvalificeret undervisning i orgelspil på alle niveauer og for alle aldre tilgængelig over hele landet.

Om at tiltrække arbejdskraft

Skab attraktive stillinger. Indgå om nødvendigt samarbejde for at skabe fuldtidsstillinger, der er fagligt interessante. Brug løn som et instrument til at tiltrække kvalificeret arbejdskraft i landets yderområder.

Læs den samlede beretning på doks.dk

Af Anne Kirstine Mathiesen

Formand Karin Schmidt Andersen

Rannok spillede op til dans

DEJLIGE DAGE I SVENDBORG

Reportage fra DOKS' årskursus 1. – 3. maj

I strålende solskin mandag eftermiddag den 1. maj begyndte DOKS'ere fra hele landet så småt at ankomme til Hotel Svendborg i den hyggelige sydfynske by.

Humøret var højt og gensynsglæden stor, så snakken på terrassen og inde i hotellets hyggelige lokaler var hurtigt i gang. Kort efter var det tid til årsstævnets første punkt, nemlig Bjørn Arbergs orienteringstime i kongressalen.

På programmet var blandt andet OK24 (overenskomstforhandlinger), om nedlæggelse af de sidste tjenstemandsstillinger, stillingsberegningværktøj på hjemmesiden, bruger vi det og fungerer det? rammer for ansættelse, vikarproblematik, ny hjemmeside, arbejdsmiljøundersøgelse – husk at deltage, LSB (Lån og Spar Bank), nyt fra Sekretariatet – herunder præsentation af sekretariatets nye administrative medarbejder, Stine Fredsted Bergqvist.

Efter kaffepausen med lækker kage og frugt var næste punkt: 'DOKS'en ud af boksen'. Charlotte Muus Mogensen fortalte om et nyt kirkemusikalsk initiativ

'Liturgisk Forum': Der blev nedsat en arbejdsgruppe sidste år i august. Denne gruppe har været på inspirationsudflugter til Leipzig og Hildesheim, og der blev indgivet en rapport 11. april. Nu skal der så søges fondsmidler til at danne grundlag for i en 8-årig periode fra 2024-2032 blandt andet at oprette netværk mellem både professionelle og lægfolk i kirkelivet med henblik på videns- erfarings- og idéudveksling. Om det skal munde ud i en reform af en eller anden art, vides ikke, men jeg gætter på, at det kunne være noget i den retning.

Anden halvdel af BOKS'en blev udfyldt af formand Karin Schmidt Andersen, der berettede om forberedelserne til NKS2024. Danmark har overtaget stafetten fra Finland, der som bekendt afholdt det covid-ramte symposium i Helsingfors 2020 med ganske få deltagere, men med en under de vanskelige omstændigheder succesfuld streaming af arrangementerne. Visionerne for det kommende danske symposium er, at det skal være inspirerende og netværkskabende med fagkonferencer, hvor der fokuseres på kirkemusikkens kvalitet,

Fotos: Niels Granvig,
Anne Kirstine Mathiesen
og Mikael Garnæs

Kaffepause

Vor Frue Kirke

Vor Frue Kantori

Koncert i Sct. Nicolai Kirke

mangfoldighed og relevans. Det må gerne koncentrere sig om den opvoksende generation, herunder uddannelsen af kirkemusikere. Desuden skal noget af symposiet henvende sig til offentligheden i form af koncerter. Mange ting er i støbeskeen. Der er blevet bestilt nye værker hos komponister, Københavns Domkirke har flyttet sit vanlige højmesse-tidspunkt, alene for at tilgodese symposiet, og der er allerede nu oprettet hjemmeside: www.nks2024.dk, der løbende vil blive opdateret.

Udover de talrige arrangementer i københavnske kirker i perioden den 19.-24. september 2024, opfordrede Karin desuden alle kirker i hele landet til at lægge en festivalkoncert i perioden, så den på den måde vil være landsdækkende.

Stævnegudstjeneste og aftenkoncert

Efter disse to indlæg vandrede hele flokken hen til Vor Frue Kirke kl. 17.00. Her stod kirkens organister Povl Chr. Balslev og Amalie Hersnack Kaad, sognepræst Lisbet Rønnow Torp, Vor Frues Kantori, Morten Øberg, saxofon og Mads la

Cour, flygelhorn, i spidsen for åbningsgudstjenesten, der indeholdt både nye og traditionelle stilistiske elementer. Salmer og korbærker var meget velvalgte, og jazztrioen Øberg/la Cour/Balslev stod for præ-, post- samt et interludium, hvor de spillede Balslevs egne arrangementer inkl. lidt improviserende, meditative in- og outroer. Interludiet, Carl Nielsens 'Min Jesus, lad mit hjerte få', var et sjovt mash-up med hans "Folketone" fra Fem klaverstykker op. 3. En god, veloplagt prædiken, smuk korsang ved Vor Frue Kantori og selvfølgelig DOKS' All Star Choir, der traditionen tro sang med så taget sig næsten måtte løfte sig. I hvert fald gik flere lamper ud efter nadveren... Hovedorglets organist stoppede da også helt op i flere vers, og så var det ellers om at holde tungen lige i munden i de i flere tilfælde ukendte, flerstemmige satser!

Efter en fin middag på hotellet var der aftenkoncert i Sct. Nicolai Kirke med Det Fynske Kammerkor dirigeret af Alice Granum samt Tore Bjørn Larsen, orgel. Ti minutters gang, og så var vi der. Hvor var det bare skönt, at hotellet lå så centralt. Musikalsk blev vi ført over i en helt anden

boldgade i et program, hvor repertoireet vekslede mellem orgel- og kormusik. Det var ny musik hele vejen igennem, endda med et par uropførelser, og sikke en oplevelse! Det fynske Det Fynske Kammerkors klang, klarhed, spindelvævsagtige gennemsigtighed i tekst og levende dynamik var utroligt velgørende. I variationsrækken over 'O Kristelighed', hvor 'O Kriste-Lighed' for kor alternerede med '7 Bagatelgrænser' for orgel, fik hvert eneste vers sin egen karakter, både i de fine og finurlige orgelsatser, men også i en eminent fortolkning af teksten. Det føltes næsten som om vi fik lov til at låne den fjederham, Ånden os gav for at flyve med til landet bag hav, med en lethed jeg kun sjældent har oplevet! Også 'Agnus Dei' fra 'Gloria Patri', 24 hymner for blandet kor af den estiske komponist Urmas Sisask, stod i al sin enkelthed som et markant monument over, hvad både kormusik og Det Fynske Kammerkor med Alice Granum i spidsen kan. Pauserne blev til musik, og musikken blev til pauser for sjælen. Virkelig et spændende program, tiden fløj afsted og vi frydede os alle over den høje standard og tekniske formåen på alle parametre.

David Danholt,
Lisbeth Linz,
Bjarne Rødkjær,
Bennie Sanden Reebirk,
Pernille Vigsø Bakke

Povl Chr. Balslev fortæller
om Aagaard og Ring

Den historiske foredragssal på Ryslinge Højskole

Kasper Nefer Olsen

Højskolesang på Ryslinge

Tirsdag formiddag kørte bussen til Ryslinge Højskole, hvor Povl Chr. Balslev fyrede et så veloplagt, morsomt og medrivende foredrag af om Thorvald Aagaard og Oluf Ring, at jeg ikke vil tøve med at kalde det verdensklasse! Hold op, hvor blev det genialt formidlet af organisten, der efter eget udsagn er 8,5 efterfølger af præstslægten Balslev. Mere kan det ikke blive til, når man 'kun' er blevet organist og ikke præst! Foredraget blev krydret med masser af velvalgte sange af begge komponister, og også lidt af egen produktion, nemlig en uropførelse af 'Når en morgen strør sølv' med tekst af Lisbeth Smedegaard Andersen – færdiggjort ganske få dage før DOKS' besøg. Dermed indledte han sit forrygende foredrag i to afdelinger og strøede tonsvis af sølv og guld ud over forsamlingen med sin levende udfoldelse af de to spændende personligheders liv og virke. Og så med Ryslinge Højskole som ramme. Her virkede Aagaard i mere end 30 år. Carl

Nielsen og Th. Laub fik selvfølgelig også lov til at få nogle ord indført. Særlig morsomt var et 'skænderi' i brevform, hvor de begge gav deres besyv med om den netop nyudgivne højskolesangbog. Der blev ikke lagt fingre imellem. Også Povls inddragelse af anekdoter fra sin egen baggrund gjorde det hele nærværende - og meget rørende. Tak for denne 'livsoplysende' formiddag med sang, musik og historiens vingesus!

Generalforsamlingen tilbage på hotellet varede et par timer. Referat herfra bliver bragt andetsteds, dog hæftede jeg mig ved, at der blev opfordret til at deltage i en stor arbejdsmiljøundersøgelse. Det bliver interessant at få konklusionen på den. Flere var på talerstolen under punktet Evt. og blandt andet blev der spurgt, hvad vi kan gøre for at få de yngre generationer med på årstævnet. Det er altid dejligt at møde gamle kolleger og venner, men det er klart, at det kunne være fint at møde de yngre kolleger og måske lære

dem bedre at kende på et arrangement som dette stævne. Så opfordringen er hermed givet videre!

Så nåede vi til aftenens festmiddag, som var meget udsøgt, og kun afbrudt af de obligatoriske taler fra formand og ven-skabsfagforeningerne. Efter middagen en heftig omgang folkedans for alle, som til sidst landede i baren til langt ud på natten.

Finurligt foredrag og Doppler Duo

Onsdag morgen afsluttedes det allerede på nuværende tidspunkt yderst vellykkede og inspirerende stævne med to arrangementer, nemlig et filosofisk foredrag ved Kasper Nefer Olsen med temaet forskel-lighed og en koncert. Foredraget vil jeg betegne som et provo-paradoks-fremkaldende, ordspilsundersøgende, tidstendensovervejende, Me Too-kommenterende oplæg med mange åbne spørgsmål og færre svar. Måske var

Inden festmiddagen

I Thorvald Aagaards stue

Efter festmiddagen var der folkedans

Bestyrelsen inden festmiddagen

foredragets tilgængelighed en smule vanskeliggjort af den foregående aften's festlighed, så forsamlingens mulighed for modtagelighed var en anelse lavere ved denne lejlighed? Vi fik i hvert fald stor taknemmelighed fra foredragsholderen for vores venlighed. Således opløftede til egen videre fortolkning af dette pust fra filosofiens verden, måske nynnende på 'O Kristelighed?', drog vi afsted til sidste koncert i denne omgang. I Sct. Nicolai Kirke skulle vi høre ny dansk musik med Doppler Duo bestående af Monica Schmidt Andersen, blokfløjte, og Tina Christiansen, orgel.

De lagde ud med Lars Christian Hansens 'Blue Orbit' Et flot, interessant og anderledes værk, hvor de to første satser var virkelig helstøbte og nytænkende, mens 4. sats, 'Exitus' rent stilfæssigt gik lidt andre veje. Det hele stod dog utrolig fint og klart i rummet. 'Moonchild's dream' af Thomas Koppel er oprindeligt skrevet for fløjte og symfoniorkester,

men arrangeret for fløjte og orgel af Erik Kolind. Stilen leder tankerne lidt i retning af Poulenc, hvor billederne på nethinden helt klart foregår direkte ude i verdensrummet. Takket være den detaljerede transskription og en fin, gennemtænkt registrering blev vi ført igennem den komplekse orgelsats med drømmende, smukke harmonier og dramatisk bulder fra det uendelige univers, eminent udført af Tina Christiansen. Martin Lohses værk 'Concerto for recorder and organ', komponeret specielt til duoen, er inspireret af barokmusik. Det blev til en særlig Vivaldi-pastiche, iblandet umiskendelig Lohselyd. Tankerne ledes også hen på Karl Aage Rasmussens teknik, hvor brudstykker af kendte barokværker kombineres med hans eget tonesprog. Musikken bruger flere steder nogle af de samme greb og stemninger som i værket 'Flow' for klaver og orgel, der var med på NKS i Helsingfors 2020. Martin Lohse er en komponist, der bestemt er værd at holde øje med. Thomas Clausens

Grieg-inspirerede 'Largo' fortolket over den smukke Air fra Holbergsuiten var et helt andet bud på en moderne komponists bearbejdelse/inspiration af en ældre komponists værker. Temmelig interessant og vellykket. Rondosatsen udadvendt og humoristisk inspireret af Mozart. Herligt hæsblæsende med en kort eftertænkning mellem del afsluttet af en lille kadence og pist - var koncerten forbi! Det var virkelig interessant at høre så meget ny musik af høj kvalitet begge dage. Stor ros til alle de udøvende for at have tilrettelagt spændende og udfordrende programmer, som både vækkede nysgerrighed og spillelyst.

Tak for et godt og inspirerende stævne! Som altid et tætpakket program, men velgennemført og uden nogen som helst nævneværdige forsinkelser. Hotellet var hyggeligt, centralt og godt. Forplejningen i top og selskabet udsøgt, så det bliver fem stjerner herfra!

ET BLÆKSPRUTTEJOB

Sandra Skov Fallesen er projektmedarbejder på NKS2024

19.-22. september 2024 afholdes Nordisk Kirkemusiksymposium i København med et væld af gudstjenester, koncerter, workshops og seminarer. Foruden en lang række medvirkende organister og kor fra de fem nordiske lande forventes 6-700 symposiedeltagere at fylde byens kirker. Det er et kæmpearrangement, som organiseres af en styregruppe under DOKS og Organistforeningen.

Organistbladet har talt med projektmedarbejder Sandra Skov Fallesen, som har blækspruttejobbet med at holde styr på aftaler, redigere hjemmeside, sende fondsansøgninger og mange andre praktiske opgaver.

Sandra er uddannet akkordeonist og musikpædagog fra DKDM. For ca. 10 år siden blev hun ansat i det dengang nydannede Vesterbro Sogn som musikpædagog, og det har udviklet sig til at hun nu er planlægger for kirketjenerne i de 7 kirker i Vesterbro Sogn. Hun har også en projektkoordinatorfunktion og skaffer fondsmidler til f.eks. altertavlerenoveringer eller specielle koncertprojekter. Derudover leder hun stadig babysalmesang et par formiddage om ugen. I perioden indtil NKS2024 er afsluttet er hun dog frikøbt for en del af arbejdet i Vesterbro Sogn, så der også kan blive balance med arbejds- og privatliv.

Sandra blev ansat som projektmedarbej-

der i sommeren 2022, hvor forberedelserne til NKS tog fart. "I første omgang gjaldt det om at få skabt en struktur for projektet. Det har vi nu på plads. NKS' hjemmeside er gået i luften og opdateres løbende, efterhånden som arrangementerne falder på plads. Hjemmesiden skal indeholde rigtig megen information og skal kunne tilgås fra mobiltelefonen, hvor deltagerne i NKS kan se koncertprogrammer, orgeldispositioner, vejvisning og meget mere. Der bliver ikke nogen trykt programbog."

"I den aktuelle fase arbejder vi så med at fylde programmerne ud. Det foregår på den måde, at en række arbejdsgrupper under Nordisk Kirkemusikråd er ansvarlige for forskellige områder af symposiet, og jeg er tovholder for de aftaler, der bliver truffet. Det involverer mange excel-regneark! Arrangementskalenderen er stadig i den spæde startfase, og der er mange løse ender vedrørende aftaler: lokaler skal lejes, foredrags- og oplægs-holdere, solister og kor engageres."

Projektet finansieres ved symposieafgift, rettighedsmidler og fondsstøtte. Sandra arbejder med fundraising, og det er højt prioriteret lige nu. "Vi har brug for ekstern finansiering af f.eks. bestillingshonorarer til komponister, og det er en udfordring at finde det rette tidspunkt at indsende ansøgningerne. Det skal være i tide til at vi kan nå at underskrive aftalerne med de medvirkende, men kan først ske, når vi har noget konkret at fremlægge for fondsbestyrelserne."

Sandra Skov Fallesen

Sandra Skov Fallesen er også involveret i Nordisk Kirkemusikfestival, som ligger i dagene før og under NKS2024 og henvender sig til den bredere offentlighed. "Vi opfordrer organister over hele landet til at arrangere koncerter og andre musikbegivenheder i perioden 14.-22. september under overskriften NK2024. På hjemmesiden kan man tilmelde sig med en koncert i hele denne uge, og jeg laver en kalenderfunktion, hvor arrangementet bliver lagt op. Vi har skabt et logo, som man kan bruge og på den måde give sin koncert et særligt præg. Jeg håber, at mange vil bruge det, så det kan komme ud til så mange så muligt at der sker noget særligt i København i september 2024."

Tilmeldingen til NKS2024 åbner 1. oktober, hvor man kan lave early bird-tilmeldinger til reduceret pris. Et halvt år før stiger det til fuld pris. Se nærmere på www.nks2024.dk

OPRÅB TIL DOKS' MEDLEMMER

**NORDISK
KIRKEMUSIKFESTIVAL**

14.-22. september 2024

Nordisk Kirkemusikfestival 2024 den 14.- 22. september 2024

Frem til afviklingen af Nordisk Kirkemusiksymposium d. 19.-22. september 2024 har Danmark formandskabet i Nordisk Kirkemusikråd. Det vil styregruppen bag NKS2024 gerne udnytte til at sætte fokus på kirkemusikkens betydning og slægtskabet mellem de nordiske lande. Så foruden at arrangere en konference for professionelle kirkemusikere ønsker gruppen at skabe en begivenhed, der henvender sig bredt til folkekirken og landets borgere. På den måde kan det, at København er værtsby for NKS2024, blive anledning til en landsdækkende fest for kirkemusikken og det nordiske samarbejde.

Derfor opfordres DOKS' medlemmer og alle kirkemusikere over hele landet til i perioden 14.-22. september 2024 at arrangere koncerter og andre musikbegivenheder under overskriften Nordisk Kirkemusikfestival, NKF2024. Ved fælles hjælp vil uge 38 i 2024 kunne blive en

begivenhed, der viser musikens betydning for gudstjenesten, og hvilket righoldigt musikliv der udfolder sig i landets sognekirker. Det nordiske tema kan give et fornyet blik for de bånd der er mellem de nordiske lande, og vise hvordan vores historie, sprog og kultur flyder sammen. I planlægningen af NKS2024 har styregruppen sat sig nogle målsætninger for symposiets indhold. Med afsæt i disse kan nedenstående måske bruges som inspiration til Nordisk Kirkemusikfestival 2024.

- En manifestation af kirkemusikkens kvalitet og mangfoldighed
- En begivenhed, der demonstrerer den rige tradition de nordiske kirkers musik bygger på og kirkemusikkens relevans i et flerkulturelt og sekulariseret 2024
- Skabe samhørighed mellem de nordiske lande
- Fokus på den opvoksede generations adgang til og brug af kirkemusikken

Da koncertplanlægning og budgetter for 2024 lægges i rammer allerede nu, er forhåbningen at organister og menighedsråd vil henlægge et eller flere arrangementer til NKF2024-ugen.

Alle begivenheder, hvad enten det er musikgudstjenester, sangaftener, koncerter, foredrag, debat eller noget helt andet, vil få plads i en fælles kalender, som vil kunne tilgås via NKS2024's hjemmeside. Her kan man også se, hvordan man tilmelder sit arrangement og får adgang til festivalens logo.

OBS:

Husk, at du som DOKS-medlem naturligvis deltager i NKS2024, hvilket betyder at du er i København den 19.-22. september. Læg derfor ikke lokale arrangementer de pågældende dage, der er afhængige af din tilstedeværelse.

Nyt fra Det Kgl. Danske Musikkonservatorium

På DKDM har vi haft rigtig god søgning til organiststudiet i år, og ledelsen har besluttet at optage otte nye studerende til det kommende studieår.

Vi glæder os over de mange velkvalificerede ansøgere til organistuddannelsen på DKDM, og vi glæder os over muligheden for – på trods af nedlæggelsen af studiepladser – at kunne optage så mange nye orgelstuderende.

Sven-Ingvart Mikkelsen

Folkekirkens intranet

FIN - afloseren for Den digitale Arbejdsplads - er nu åben. Det er en brugervenlig platform, hvor alle der er engagerede i folkekirken på en enkel måde kan få adgang til information. Langt det meste ligger på en åben hjemmeside, hvor alle kan komme ind og finde nyheder, hjælp, vejledning og inspiration. På en lille lukket del, hvor der kræves MitID for at komme ind, findes bl.a. menighedsrådets postkasse. Styregruppen opfordrer til at man giver feedback på form og indhold: www.folkekirkensintranet.dk

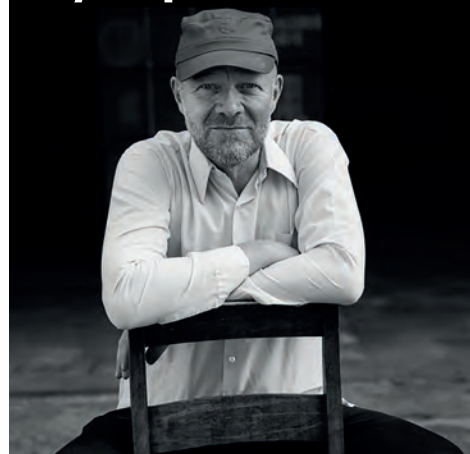
Kirkefunktionærerne mødtes med Kirkeudvalget

Repræsentanter fra kirkefunktionærerne, herunder DOKS' formand Karin Schmidt Andersen, havde 12. april foretræde for Kirkeudvalget på Christiansborg.

Deres budskab til politikerne var dels, at folkekirkens hverdag og kerneopgave er afhængig af fagligt kompetente medarbejdere, uden hvilke folkekirken ikke vil kunne udfylde sin rolle. Dels ønskede de at understrege, at folkekirken er en arbejdsplads med mange faggrupper og dedikerede medarbejdere med høje faglige kompetencer.

Et godt psykisk arbejdsmiljø for kirkefunktionærer fordrer tilsyn, helhedssyn og inddragelse.

Dansk Musiker Forbund har fået ny forperson

Søs Nyengaard er fra 1. maj tilbage som violinist i Aarhus Symfoniorkester, og tidligere næstforperson Thomas Sandberg er tiltrådt som ny forperson for DMF. I den forbindelse udtaler han: "For mig er der ingen tvivl om, at musikbranchen og musikernes virke i dag mangler bæredygtighed. Det inkluderer selvfølgelig en grønnere musikbranche, men også om bæredygtighed i bredere forstand: socialt, økonomisk, mentalt osv."

Odense Internationale Orgelfestival

22.-28. september afholdes Odense Internationale Orgelfestival i midtbyens kirker, Carl Nielsen Salen og andre lokaliteter. På programmet kan orglet foruden ved gudstjenester og traditionelle orgelkoncerter også høres i symfonisk, jazz-, kammermusik- og stumfilmssammenhæng. Der vil være masterclass for konservatoriestuderende med Sophie-Véronique Cauchefer-Choplain. facebook.com/OdenseInternationaleOrgelfestival

Årskursus i Fredericia

Af hensyn til NKS2024 i København bliver DOKS' årskursus 2024 afholdt som endagsarrangement med generalforsamling **den 22. april 2024** i Trinitatis Kirke og sognehus, Fredericia.

Nyt fra Syddansk Musikkonservatorium

Orgelfaggruppen har i februar været på studierejse til Berlin. Vi havde to dages spændende undervisning med Henry Fairs ved fire forskellige udtryksfulde og spændende instrumenter. Som et nyt tiltag er der i dette forår påbegyndt en række fællestimer med fokus på liturgisk spil og improvisation. En situation, hvor de studerende improviserer, og der spilles og synges salmer med forspil og ledsagesatser udformede i afvekslende stilistiske og harmoniske verdener.

Orgelfaggruppen vokser næste år med fire studerende, og lærergruppen bliver derfor forøget med Lars Rosenlund Nørremark.

Mikkel Andreassen

Har du husket

at orientere DOKS om stillingsskifte eller andre ændrede medlemsoplysninger?

Med den nye hjemmeside er muligheden for selv at ændre på dine oplysninger i medlemskartoteket bortfaldet.

Vi anmoder dig i stedet om at fremsende en mail om ændrede

oplysninger til
doks@doks.dk.

NKS 2024

Sæt et stort kryds i kalenderen ved dagene **19.-22 september 2024**. Der afholdes Nordisk Kirkemusik Symposium i København, hvor professionelle kirkemusikere fra alle fem nordiske lande mødes. Symposiet indrammes af en festlig åbningskoncert på DKDM torsdag d.19. kl. 18 og en afsluttende festhøjmesse i Vor Frue kirke søndag d. 22. kl. 11. Tilmelding forventes at åbne 1. oktober i år. Hjemmesiden nks2024.dk er tilgængelig og bliver løbende opdateret.

**NORDISK
KIRKEMUSIKSYMPOSIUM**
København Danmark 19.-22. september 2024

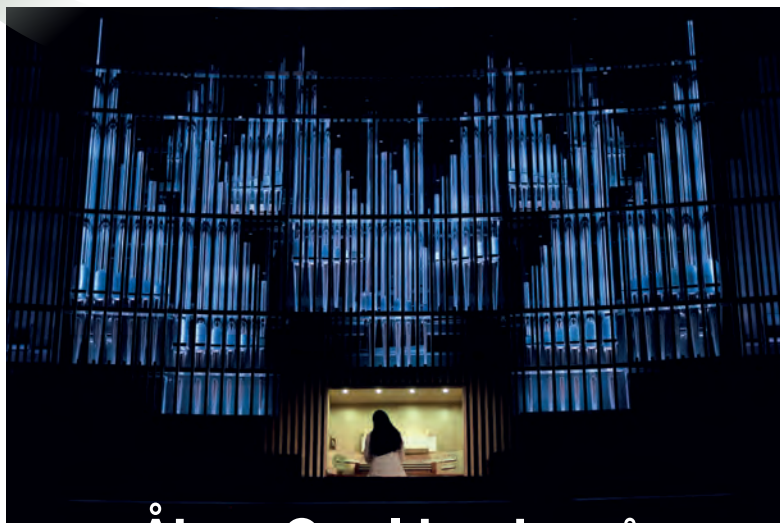

Forår og nye undervisere på Det Jyske Musikkonservatorium

Mark Baumann og Vibeke Astner udgør nu sammen med Anne Agerskov og Jakob Lorenzen teamet af undervisere i orgelfaggruppen på DJM. Eric Lebrun er fortsat tilknyttet som gæsteproffesor.

I marts blev der afholdt 2 spændende masterclasses: DKDM's masterclass med Eric Lebrun og Rued Langgaard masterclass i Skt. Markus Kirke, Aarhus. I april havde vi et koncertprojekt om engelsk kormusik med orgelledsagelse i samarbejde med Skt. Lukas Kantori og afsluttende koncert. Vi glædede os desuden over Adrian Baguenas flotte præstation i Rued Langgaard-konkurrencen som vinder af 3. præmien. Til juni afslutter vi semestret med en udflugt til kino-orglet i Stormlunds Samling, Hornstrup, og glæder os til næste studieårs udenlandske studierejse.

Vibeke Astner

Åbent-Orgel-hus dag på Det Jyske Musikkonservatorium

Søndag eftermiddag den **18. juni** er der åbent hus på DJM i samarbejde med DUO og Orgelklubben.

Kom og prøv det store Klais-orgel i Symfonisk Sal i Musikhuset Aarhus og orglet i Aarhus Domkirke.

Hør om de mange uddannelses tilbud for børn, unge og voksne.

Alle er velkomne. Erfaring ikke nødvendig.

Tilmelding og mere info: louiseboll@gmail.com

Børnekorledelse for viderekomne

Børnekorakademiet's 2-årige efteruddannelse har optagelsesprøve i november 2023 med studiestart i januar 2024. Uddannelsen henvender sig til børnekorledere med erfaring i ledelse af børne- og ungdomskor og er tilrettelagt med undervisning over fire semestre (spire-, børne-, junior- og pigekor). Desuden arrangeres netværksdage med praktikkor i de forskellige aldersgrupper.

Efteruddannelsen i Fredericia

Optagelsesprøve

Tid: Fredag den 17. november 2023

i tidsrummet kl. 11 - 16

Sted: C-caféen i Kirkernes Hus, Randalsvej 8,
7000 Fredericia

Info og tilmelding, skriv til:

tilmelding@bornekorakademiet.dk

senest den 27. oktober 2023

Undervisere:

Pia Boysen, Margrete Enevold, Susanne Wendt,
Anne Lise Quorning

Fotografi: Erik Norsker

Børnekorakademiet er støttet af Augustinus Fonden

Undervisningsdatoer i foråret 2024

Tid og sted se:

www.bornekorakademiet.dk

Deltagerpris:

Kr. 6.000 pr. semester

Påregn desuden materialeudgifter på ca. kr. 1.550 for Pia Boysen og Margrete Enevolds bøger "Børnekor med Poesi og Bevægelse 1 - 5."

2. SØNDAG EFTER TRINITATIS, 1. TEKSTRÆKKE

Per Skriver, organist ved Sankt Markus Kirke, Aarhus, fortæller om sine musikvalg

Sankt Markus Kirke ligger i Aarhus midtby og råder over et velklingende P.G. Andersen-orgel med 3 manualer og et smukt, lyst og enkelt kirkerum med fin akustik. Kirken har 11 fastansatte korsangere, som på skift medvirker ved højmesserne, hvortil der hver søndag er 8 sangere (en dobbeltkvartet). Ved koncerter og musikgudstjenester medvirker hele koret. Der er en lang tradition på stedet for at begynde gudstjenesten med introitus, kun i sommerperioden, hvor koret stiller i reduceret antal, spilles præludium. At gudstjenesten begynder med korsang har den fordel, at man hurtigt får menighedens opmærksomhed, fortæller Per Skriver, til forskel fra et orgelpræludium, hvor snakken ind imellem godt kan fortsætte. Derfor gør han særlig meget ud af at finde en tekstligt og musikalsk passende introitus, som er korets vigtigste indslag ved gudstjenesten. Ved denne gudstjeneste er introitus Per Skrivers egen komposition "Han er vor Gud", hvor teksten er hentet fra dagens epistel. Per havde ved sin ansættelse i 2008 planer om at skrive introitus til alle kirkeårets søndage, både første og anden

tekstrække, men opgav ideen for ikke at overfodre menigheden med sin egen musik. Der synges dog stadig meget nutidig dansk kirkemusik.

Efter prædikenen følger der ikke musik, man går videre med salme efter prædikenen. Under altergangen improviserer Per på orglet, og derefter kommer et korvers eller en kort motet, som går igen flere søndage. Først derefter følger en eventuel dåb. Postludiet er en orgelkoral over *Kærligheds og sandheds ånd*, som er foreslået som en af salmerne til 2. s.e.t. i den liturgiske håndbog *Året og Dagen*, som Per Skriver ofte bruger til inspiration. Han forklarer, at han egentlig gerne ville spille et friere stykke til udgang, men da der kun er ét orgelstykke, bliver det ind imellem koralbundet.

Per Skriver

Musikvalg

Introitus: Per Skriver: *Han er vor Gud* for kor og orgel (Es. 25,9)

Kormotet efter altergangen: Per Skriver: *Underfuldt i vores hånd* Tekst: Lisbeth Smedegaard Andersen

Postludium: Peter Gawol: *Orgelkoral over Kærligheds og sandheds ånd* (fra Danske Orgelkoraler i 3 bd. Mixtur)

Sankt Markus Kirke

Sankt Markus Kirkes orgel

FOLKEKIRKENS

kirkemusikskoler

Den statslige kompetencefond

Støtte til "Fagspecifikke kurser"

Der kan søges på www.kompetenceudvikling.dk

2023 EFTERÅR

KORLIV

Folkekirkens Kororganisation

arrangerer kurser i samarbejde med

KIRKEMUSIKSKOLERNE

YDERLIGERE
OPLYSNINGER
www.korliv.dk

Løgumkloster Kirkemusikskole

Kirkemusikkursus for sangere og organister på Løgumkloster Højskole

Søndag, d. 25. juni - lørdag, d. 1. juli

Korkursus med metodik og praktik for øvede korledere v/ Søren Birch

Fredage: 25/8, 29/9, 27/10 og 17/11.

Inspirationsdag: Orgelrepertoire til gudstjenesten v/ Hans Chr. Hein

Fredag d. 15. september

Babysalmesangskursus v/ Anne Mette Riis - datoer følger

Korarrangement med bl.a. Requiem af Gabriel Fauré - Koncert med orkester i Løgumkloster Kirke v/ Søren Birch

Fredag d. 6. - lørdag d. 7. oktober.

"Salmer og fællessang" - Historie og baggrund v/ Jørgen Kjærgaard, Elsemarie Dam-Jensen og Karsten Eskildsen. Datoer følger

Tidebøn og gregoriansk sang

Arrangement i samarbejde med Selskabet for Tidebøn og Gregoriansk Sang v/ Kim Thinggaard og Peter Nissen.

Fredag d. 17. november

Orgelekskursion til Hamborg og Lüneborg.

Fredag d. 10. - søndag d. 12. november

Sjællands Kirkemusikskole

Salmeværksted med Janne Mark

- om at skabe salmer til fællesseje og fællesbrug og synge dem.

Lørdag d. 30. sept. Kl. 10-15 i Roskilde

Mellem komposition og improvisation Kursus for organister

- hvordan skaber man sine egne, gudstjenesteegnede orgelstykker?

v/ Johan Sigvard Jensen

4 mandage: 25/9, 9/10, 23/10 og 6/11 i Kastelskirken, København

Konservatorieforberedende hørelære v/ Kasper Lykke Hedegaard i Roskilde datoer følger

Salmer og musikalsk leg 3-5 år - Børnehaven i kirken - v/ Anne-Mette Riis fredag d. 6. og lørdag d. 7. oktober i Hans Tausens Kirke, København

Advent og jul i kirken

Salmer i dans og bevægelse - med børn i alle aldre v/ Anne-Mette Riis

Fredag d. 17. november i Roskilde

Salmer i nærvær

Gudstjeneste og andagt med mennesker ramt af demens - v/ Anne-Mette Riis

Fredag d. 26. januar 2024 i Roskilde

Kurserne opdateres på hjemmesiden

Vestervig Kirkemusikskole

ABC for korledere

v/ Lotte Smith-Petersen

Tirsdag d. 15. august i Vestervig

Ergonomisk spilleteknik

v/ Louise Boll i Fredenskirken, Viby

2 mandage: 28/8 og 4/9

Repertoirekursus for kirkesangere

- nye salmer og sange til kirkeåret v/ Morten Andersen Krogh

Torsdag d. 14. sept. i Folkekirkens Hus

Salmer og musikalsk leg for 1-3-årige

v/ Laila Høggild Nielsen i Vejgård kirke

3 fredage: 8/9, 6/10 og 3/11

Mentaltræning for musikere

v/ Margrethe Smedegaard

Tirsdag d. 10. oktober i Vestervig

Nodeskrivning i MuseScore

v/ Ivan Olsen i Folkekirkens Hus

2 fredage kl. 13 - 16: 27/10 og 3/11

Mentaltræning for musikere

v/ Margrethe Smedegaard

Tirsdag d. 7. november i Aarhus

"Speak up and sing out"

Kursus for sangere v/ Pia Fog

Tirsdag d. 14. november i Vestervig

*Fra fællessang til flerstemmig kor

*Masterclass for organister

*datoer følger senere på hjemmesiden

www.kirkemusikskole.dk

ETABLERING AF LITURGISK FORUM

I 2016 igangsatte biskopperne en offentlig samtale om folkekirkens liturgi ud fra tanken om, at det er en fælles opgave at nærme arbejdet med gudstjenesten. Den samtale resulterede blandt andet i, at biskopperne på bispemødet 10. januar 2022 besluttede at der skal etableres et Liturgisk Forum, som skal "virke for at kvalificere og understøtte det liturgiske arbejde i folkekirken".

Der har været nedsat en bredt sammensat arbejdsgruppe, hvor Charlotte Muus Mogensen, rektor for Sjællands Kirkemusikskole, har siddet som repræsentant for og udpeget af kirkemusikskolerne, dog som den eneste repræsentant for kirkemusikken. Arbejdsgruppen har udarbejdet en rapport

med forslag til, hvordan et Liturgisk Forum kan organiseres. Det er på baggrund af dette arbejde, at biskopperne ved deres møde i april 2023 har tiltrådt rapporten.

Formålet med Liturgisk Forum er at styrke gudstjenestelivet bredt i folkekirken. Liturgisk Forum er en nyskabelse, der muliggør, at der kan arbejdes bevidst med forskellige gudstjenesteformer nationalt og lokalt på tværs af faggrupper og alle med interesse for gudstjenesteliv i en evangelisk-luthersk tradition, økumenisk bredde samt samfundsmæssig kontekst.

Det arbejde sker ikke blot på papiret som gode intentioner, men folder sig ud i et organisatorisk og opgavemæssigt samarbejde mellem Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter og kirkemusikskolerne i samspil med relevante samarbejdspartnere og lokale aktører.

Arbejdsgruppen anbefaler, at ansættelsesstedet bliver Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter.

De 2 årsværk fordeles på 2-3 stillinger, ansættes under bestyrelsen og referer til rektor. På den måde placeres Liturgisk Forum på tværs af de forskellige arbejdsområder inden for Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter.

Liturgisk Forum bliver et samarbejde mellem Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter og folkekirkens kirkemusikskoler. Et samarbejde, som hviler på en samarbejdsaftale. Arbejdsgruppen forudsætter at folkekirkens kirkemusikskoler er en primær samarbejdspartner både fagligt og institutionelt, og at der blandt de ansatte i et Liturgisk Forum er mindst én med kirkemusikalsk faguddannelse.

For at sikre organisatorisk forankring og faglighed sammensættes en styregruppe af bl.a.:

Formand: Rektor for en af folkekirkens kirkemusikskoler

Næstformand: Rektor for Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

Fagspecialist i liturgik (udpeget af Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter)

Fagspecialist i kirkemusik (udpeget af folkekirkens kirkemusikskoler)

Der er sendt en ansøgning til Omprioriteringspuljen, som man håber vil blive imødekommet, således at Liturgisk Forum kan etableres fra 2024.

Af Charlotte Muus Mogensen, rektor for Sjællands Kirkemusikskole

Kantors Kerubhymner og andre liturgiske sange fra den russisk-ortodokse Kirke, 2. udgave. Samlet og redigeret af Kim Thinggaard. I kommission hos ProRex Forlag.

Første udgave af "Kantors Kerubhymner" udkom i anledning af Kim Thinggaards 25-års jubilæum ved Bethlehemskirken, København. Denne anden og udvidede udgave blev til under corona-nedlukningen og dokumenterer det omfattende arbejde der er blevet gjort gennem mange år i Bethlehemskirken med den russiske kirkemusik, som nok er lidt fremmed for de fleste herhjemme. Den ortodokse kirkemusik er helt igennem sunget og bygger på byzantinske tonearter. Bogen indledes af en grundig indføring i den russiske kirkes musik og dens brug i en protestantisk kontekst i Bethlehemskirken. Hoveddelen af bogen består af korsatser, herunder 23 kerubhymner, som synges ved indgangen til nadveren.

Syng for alverdens urolige hjerter. 6 salmer af Janne Mark, Mads Gramnum, Ida Auken, Nikolaj Paakjær, Hans Dammeyer, Lisbeth Smedegaard Andersen og Malene Rigtrup. Arrangeret for SATB og SSA med akkompagnement af Malene Rigtrup. Eksistensen. Pris kr. 129,95.

Denne samling udspringer af et projekt på Det Jyske Musikkonservatorium, hvor Malene Rigtrup undersøgte grænselandet mellem "rytmiske" og "klassiske" salmer ved at lave korarrangementer af nutidige salmer. Hver af de 6 salmer er arrangeret for blandet kor a cappella samt for tre lige stemmer med becifringer. I forordet understreges det, at arrangementerne klangligt og fraseringsmæssigt kan udføres såvel "rytmisk" som "klassisk", afhængigt af den stilistiske retning som korlederen ønsker at give dem. Arrangementerne er overkommelige i sværhedsgrad for amatørkor for at de kan være en del af kirkekorenes udskiftelige repertoire.

REFORMING HYMNS

Lassus · Maistre · Palestrina
Pederson · Schlick · Senfl · Walter

REFORMING HYMNS

Lassus · Maistre · Palestrina
Pederson · Schlick · Senfl · Walter

MUSICA FICTA
Bo Holten

Reforming Hymns. Værker af Lassus, Maistre, Palestrina, Pederson, Schlick, Senfl, Walter, Gottschovius. Frederik Bock, lut, Søren Christian Vestergaard, orgel, Musica Ficta, dirigent Bo Holten. Dacapo 8.226142

Vokalensemblet Musica Ficta under Bo Holtens ledelse samarbejder her med musikvidenskabsmanden Bjarke Moe om et program der belyser reformations-tidens danske salmesang. Bjarke Moe har udvalgt repertoire, og man kan læse om begrundelserne herfor i den udførlige artikel "Salmer der reformerer og reformeres" i bookletten. Repertoiret er ordnet efter temaer som "Fra professionel til folkesang", "Fra verdslig sang til salme" og "Reformationens nye kernesalmer", hvoraf mange bruges den dag i dag. Bjarke Moe har fundet en række spændende værker frem af både kendte og ukendte komponister, og de synges på fineste vis af vokalensemblet. Undervejs spiller Søren Christian Vestergaard tre orgelkoraller på Trinitatis Kirkes italienske barokorgel.

Short stories. Rut-Elena Boyschau på cembalo og orgel i Gråsten Slotskirke. Arcantus. AC23040

Denne cd er indspillet i Gråsten Slotskirke på to instrumenter, som Rut-Elena Boyschau har fået anskaffet til kirken: et tomanualers fransk cembalo bygget af Christian Fuchs og et delikat klingende lille Klop-kororgel bygget komplet af træ. På disse to prægtige instrumenter spiller hun fransk cembalomusik af Couperin, Royer, Rameau og Balbastre samt tysk orgelmusik af Buxtehude, Böhm, Bach, Kerll og Wittl. Fælles for hendes spil på begge instrumenter er teknisk overskud og en livfuld, meddigtende tilgang til musikken, ind imellem med megen humor, som hun med fuld ret betegner som "short stories". I "DOKS'en ud af boksen" i decembernummeret 2022 kan man læse mere om Rut-Elena Boyschau, instrumenterne i Gråsten Slotskirke og hendes bestræbelser på at "finde historierne bag noderne".

Eva Maria Jensen: At forsvinde i lyden. 40 år i Husumvold Kirke. Polihymnina.

Efter 40 års ansættelse som organist i Husumvold Kirke gik Eva Maria Jensen på pension ved udgangen af 2021. Hun er ud over sin virksomhed som organist også kendt som musikforsker. I denne lille bog fortæller hun underholdende og uhøjtideligt om sit virke i kirken, hvor man i stedet for altertavle har et vindue med udsigt til mosen, om samarbejdet med præster og sangere, om sine polske forbindelser og indimellem ambitiøse koncertprojekter. Der er også et par eksempler på Eva Maria Jensens komposition af salmemelodier. Bogen er gratis, og kan fås ved henvendelse til Husumvold Kirke.

Vidste du...

Scan koden, eller læs mere på tjm-forsikring.dk/husforsikring

PRATUM SPIRITUALE

– EN FOLKEGAVE

En nyudgave af renæssancens hovedværk skal gøre den lettere tilgængelig

I år er det 400-året for renæssancekomponisten Mogens Pedersøns død. Man regner i hvert fald med, at det var i 1623 han døde, selvom hverken hans fødsels- eller dødsår kan fastslås med 100% sikkerhed. Uanset hvad, var Mogens Pedersøn ophavsmanden til intet mindre end det absolutte hovedværk i renæssancens danske kirkemusik, *Pratum Spirituale*, som blev udgivet i 1620. Her i jubilæumsåret er en nyudgave af *Pratum Spirituale* på vej med moderne nodesats og en nænsom modernisering af sproget, der vil gøre det lettere at bruge denne musik i gudstjenesten. Det er komponisten og dirigenten Bo Holten, musikvidenskabsmanden Bjarke Moe og den skotske sanger Harold Thalange der har taget initiativet. Pedersøn skal ud til folket, er deres ambition.

Organistbladet mødte de tre udgivere i Bo Holtens hjem. Harold Thalange fortæller, at impulsen til udgivelsen kom fra ham. "Jeg kom første gang til Danmark for tre år siden, lige da corona brød ud. Ved en koncert i Trinitatis Kirke hørte jeg et virkelig godt stykke, "Nu bede vi den Helligånd" af Mogens Pedersøn, en komponist jeg aldrig havde hørt om. Jeg arbejdede dengang som freelance kirkesanger, men havde ellers megen fritid pga. corona-isolationen, og så begyndte jeg at transskribere hele *Pratum* med udgangspunkt i Knud Jeppesens udgave og de originale stemmebøger." Han lærte Bo Holten at kende i forbindelse med en foresyngning til vokalensemblet Musica Ficta, og kort tid efter kastede han hele partituret på bordet foran ham.

"Jeg blev ret overrasket," fortæller Bo Holten. "Det passede perfekt til vores planer om at fejre Mogens Pedersøn i år, hvor vi

laver et koncertprojekt med både madrigaler og salmer. Man kan ikke lave en koncert med kun *Pratum*, 31 salmeudsættelser i træk bliver for kedeligt, uanset hvor gode de er. Men sammen med Pedersøns madrigaler bliver det et fint program. Jeg opfordrede Harold til at arbejde videre på det, og Bjarke Moe blev inddraget som videnskabelig medarbejder. Præmissen var, at den nye udgave skal være på moderne dansk og med et moderniseret nodebillede, så det fremstår som en nutidig folkeudgave."

"Ved den sproglige modernisering, stavemåder med mere, har vi rådført os med min kollega, sprogforskeren Marita Akhøj Nielsen fra Det Danske Sprog- og Litteraturselskab," fortsætter Bjarke Moe. "Hun har behandlet teksten efter nogle faste principper. Vi kan ikke lave om på musikens betoning, og vi kan ikke gendigte teksten, som man tidligere har gjort. Betoningerne skifter fra strofe til strofe på en måde, som vi ikke gør i salmesang i dag. For eksempel er den tekstversion af "Nu bede vi den helligånd" vi kender i dag en blanding af Grundtvigs og Ove Mallings versioner. Det er faktisk kun første linje der svarer til den oprindelige. Den oprindelige danske tekst er ikke metrisk, den roder, ville man sige i dag. Men det var den tekst Mogens Pedersøn skrev musik til, og Maritas modernisering passer til originalen."

"Der er mange steder, hvor man bliver i tvivl om tekstmoderniseringen. Skal gamle ordformer som "hannem" for "ham" erstattes af nye? To nodeværdier kan godt slås sammen til en, hvis det er samme node (som vi kender det i moderne salmer som "Sov sødt, barnlille")."

"Man har sikkert også udtalt ordene anderledes dengang, det var ikke blot stavemåden. Når Pedersøn skriver "oc" i stedet for "og", får man den tanke, at man har udtalt det lige som man stadig gør i Sverige og Norge."

Også musikalsk skal der træffes valg. "Der er steder, hvor Knud Jeppesen er kommet til andre konklusioner end vi er", fortæller Harold, og nævner "Aleneste Gud", hvor Jeppesen bevarer de lange nodeværdier, men hvor vi overvejer at halvere dem. "Vor Gud han er så fast en borg" står i tredelt takt, hvilket vi naturligvis beholder, og der er mange andre eksempler.

Bo Holten fremhæver, at man dengang ikke sang salmer med orgelledsagelse, men anført af en forsanger som har besluttet hvordan det skulle synges. "Min konklusion efter mange års arbejde med stoffet er, at almindelig praksis ikke blev skrevet ned. Opførelsespraksis ændrede sig fra by til by. Det har været afsindigt forskelligt, hvordan musik blev opført fra land til land."

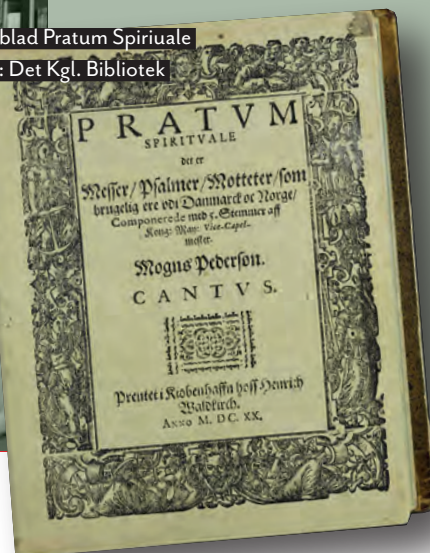
"Tanken om at et værk er et værk, og så er det sådan, hører til i 1800-tallets æstetik", indskyder Bjarke.

"Nemlig. *Pratum* er jo brugsmusik, sådan har Mogens Pedersøn tænkt det, og Christian IV har bedt ham om at udgive det. Han har skullet gennemføre daglige gudstjenester på slotskapellet. Og da han havde gode musikere og sangere til rådighed blev det til disse femstemmige udsættelser, som er det helt centrale værk i dansk renæssancemusik. Der er overleveret enkelte andre stykker, men *Pratum spirituale* er det vigtigste vi har."

Titelblad Pratum Spirituale

Foto: Det Kgl. Bibliotek

Mogens Pedersøn

Mogens Pedersøn (født ca. 1585, død ca. 1623) var en dansk musiker, vicekapelmester og den mest talentfulde danske komponist på Christian IVs tid. Han studerede 1605-09 i Venedig hos Giovanni Gabrieli. I 1620 udgav Mogens Pedersøn sin egen samling "Pratum spirituale" for fem stemmer, bestående af 28 salmemelodier, 3 "kyrier" til afsyngning henholdsvis ved jul, påske og pinse, brudstykke af en latinsk messe samt 3 motetter med latinske tekster.

"Grundtanken med udgaven er, at det er en folkeudgave, hvor vi, der har sat os ind i sagerne, kommer med vores bud. Den er bundet af historiske, men også praktiske hensyn. Folkeudgaven tager udgangspunkt i, hvor udgiverne mener satserne klinger bedst. De kan være sat op eller ned. Satsene er femstemmige, oftest med to tenorer, men det er muligt at transponere den, så man f.eks. har SSATB, eller man kan erstatte en af stemmerne med en instrumentalstemme, hvilket er helt i overensstemmelse med historisk praksis."

"Vores formål er at give noget god musik til de udøvende derude. *Pratum spirituale* er brugsmusik, men ikke kun det, for Pedersøn har jo faktisk gjort sig umage. Arrangementerne er virkelig gode, fulde af sjove små detaljer. Mange er enkle, men præget af elegant stemmeføring. Det er godt håndværk, som han har lært i hofkapellet, før det sikkert på latinskole og senere i Venedig, hvor han studerede polyfoni hos Giovanni Gabrieli."

"Nu giver vi det til folket og håber bl.a. på, at kirkekorene vil tage det op. Hele *Pratum* bliver udgivet, ikke blot de brugsvendige dele. Edition S står for udgivelsen, der sikkert bliver som print on demand, og det bliver forhåbentlig her i jubilæumsåret."

På <https://salmer.dsl.dk> kan man læse mere om projektet "Musik og Sprog i reformationstidens danske salmesang", som Det Danske Sprog- og Litteraturselskab afsluttede for nogle år siden og som fremlægger hele den salmeskat, Pedersøn byggede videre på. Her kan man bl.a. finde Bjarke Moes artikel "Galopader af stavelser" om tekstfordeling i reformationstidens salmer.

Pratum spirituale - ny udgave

13.

Nu bede vi den Helligånd

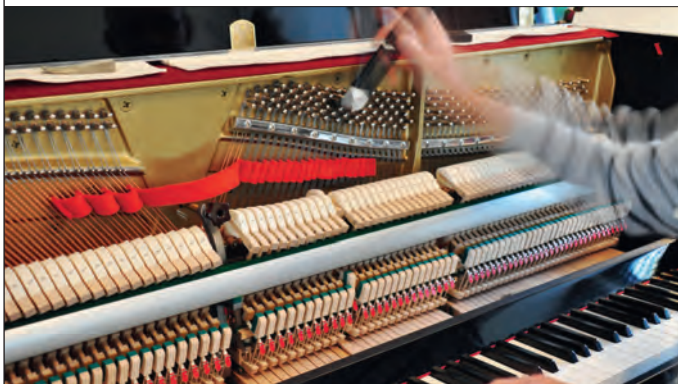
Mogens Pedersøn (ca.1583 - 1623)
udg. Harold Thørløkke & Bjarke Moe (2023)

FOTOS OG TRYKSAGER

FÅ ET GODT TILBUD PÅ PORTRÆT- ELLER INTERIØRFOTOS I KIRKEN ELLER FORENINGEN

PIANOKOMPAGNIET

Pianokompagniet er et team af erfarne klaverstemmere og instrumentmagere.

På vores værksted findes altid et udvalg af brugte istandsatte klaverer og flygler af anerkendte fabrikater, blandt andet nyere brugte japansk producerede Yamaha klaverer og flygler.

SCHIMMEL
PIANOS

Pianokompagniet forhandler Schimmels klaverer og flygler. Schimmel er grundlagt i 1885 og produceres i Braunschweig, Tyskland.

Pianokompagniet ApS · J. P. Larsens Vej 17C · 8220 Brabrand · tlf. 7023 8088 · aar@pianokompagniet.dk

www.pianokompagniet.dk

DOKS-ARRANGEMENTER**30. maj, 8. september, 13. oktober**

Bestyrelsesmøde i DOKS

22. april 2024

DOKS' årskursus i Fredericia

19.-22. september 2024

23. Nordiske Kirkemusiksymposium i København

14.-21. september 2024Den landsdækkende
Nordisk Kirkemusik Festival**FESTIVALER OG KONCERTTRÆKKER****KØBENHAVN****1. juli – 26. august****KØBENHAVNS DOMKIRKE**
Sommerkoncerter hver lørdag kl. 12-13**9.-10. juni****TRINITATIS KIRKE**
The Nordic Choir Expedition 2023.
Fire koncerter med nordiske kor**28. juni – 2. august****TRINITATIS KIRKE**
Koncerter på det italienske barokorgel
onsdage kl. 16.30**4.-25. august****TRINITATIS KIRKE**
Sommerkoncerter på hovedorglet
fredage kl. 12.00**22. juni - 13. juli****VOR FRELSERS KIRKE**
Middagskoncerter torsdage kl. 12**25. juli - 29. august****VOR FRELSERS KIRKE**
Orgelfestival tirsdage kl. 20**8. juni****GRUNDTVIGS KIRKE**
Orgelmestre på 1. torsdag i måneden kl. 19.30**10. august - 7. september****GRUNDTVIGS KIRKE**
Sommerkoncerter på torsdage kl. 19.30**HELSINGØR****19.-30. juni****SCT. MARIÆ KIRKE**
Middagskoncerter mandag, onsdag og fredag
kl. 12**19. juli – 16. august****SCT. MARIÆ KIRKE**
Festivalkoncerter onsdage kl. 20**ROSKILDE****18. januar – 15. november****ROSKILDE DOMKIRKE**
Orgelkoncerter hver 3. onsdag i måneden kl. 17**ODENSE****22.-28. september**Odense Internationale Orgelfestival i Koncert-
huset og midtbyens kirker**SVENDBØRG****29. juni og 2.-6. august****SCT. NICOLAI KIRKE**
20. Internationale orgelfestival.
Koncerter hver dag på skiftende tidspunkter**AARHUS****9.-23. august****SKT. LUKAS KIRKE**
Skt. Lukas' internationale sommerkoncerter
onsdage kl. 12-12.45**7. oktober – 25. november****SKT. LUKAS KIRKE**
Torvedagskoncerter hver lørdag kl. 12-12.30**RANDERS****20. juni - 15. august****SCT. MORTENS KIRKE**
Sommerkoncerter hver anden tirsdag kl. 19.30.
Hver koncert indledes med en klokkespilkon-
cert kl. 19.**AALBORG****22. juli - 23. august****BUDOLFI KIRKE - AALBORG DOM-
KIRKE**
Sommerkoncerter hver lørdag kl. 12 og
hver onsdag kl. 16 eller kl. 19.30
i Klosterkirken og Budolfi Kirke**KURSER****9. juni**Optagelsesprøve til Børnekorakademiets
2-årige efteruddannelse i København med
studiestart i august 2023.
www.bornekorakademiet.dk**1. september**Inspirationsdag for kirkemusikere
i Billund Kirke m/ Jim Daus Hjernøe,
Tine Fris-Ronsfeld, Povl Christian Balslev,
Janne Mark m.fl.
www.haderslevstift.dk/tilmelding**25. september – 6. novem-
ber**Mellem komposition og improvisation -
hvordan skaber man sine egne,
gudstjenesteegnedede orgelstykker?
v/Johan Sigvard Jensen.
4 mandage i Kastelskirken, København.
www.kirkemusikskole.dk**6.-7. oktober**Korarrangement med bl.a. Requiem af
Gabriel Fauré - Koncert med orkester i
Løgumkloster Kirke v/ Søren Birch.
www.kirkemusikskole.dk**27. oktober og 3. november**Nodeskrivning i MuseScore
v/ Ivan Olsen i Folkekirkens Hus.
www.kirkemusikskole.dk**10. - 12. november**Orgelekskursion til Hamborg og Lüneborg.
www.kirkemusikskole.dk**17. november**Tidebon og gregoriansk sang v/ Kim
Thinggaard og Peter Nissen.
www.kirkemusikskole.dk**17. november**Optagelsesprøve til Børnekorakademiets
2-årige efteruddannelse i Fredericia med
studiestart i januar 2024.
www.bornekorakademiet.dkOrganistbladet bringer oplysninger om koncer-
trækker, festivals og andre arrangementer. Send
gerne oplysninger om din arrangementsrække til
organistbladet@doks.dk

DOKS'EN UD AF BOKSEN Af Mikael Garnæs

Mette Faber Rasmussen

Udendørs gudstjeneste foran Grejs Kirke.
Martin spiller med på trompet

ORGANIST OG MUSIKPÆDAGOGISK UDVIKLER

Mette Faber Rasmussen, organist ved Grejs /Hornstrup Kirker, fortæller om sin tilgang til faget

For Mette Faber Rasmussen er det vigtigt, at uddannelsen matcher de behov, man har i sit senere arbejdsliv. Derfor har hun søgt ind på en ny linje på konservatoriet i Esbjerg, hvor pædagogik og kreativitet går hånd i hånd med orgelspillet.

Hun er uddannet sygeplejerske, men blev bidt af orgelspillet og begyndte på kirkemusikskolen i Odense. Ved siden af sit arbejde spillede hun i en frikirke, hvor hun også sang med i et gospelkor. Hun nåede at arbejde i 2½ år som sygeplejerske inden hun tog springet til organistfaget med eksamen på kirkemusikskolen i Løgumkloster. Derefter arbejdede hun som barselsvikar og fast organist i forskellige kirker, fik anbefalet konservatoriet i Esbjerg og blev optaget i 2018. 1. april samme år var hun blevet ansat ved Grejs Kirke, og da organisten ved Hornstrup Kirke, som har fælles præst med Grejs, sagde op, overtog hun også den stilling.

”På konservatoriet begyndte jeg på den traditionelle kirkemusikuddannelse, men efter bacheloreksamen skiftede jeg til en ny linje, ”MPU med orgel som hovedfag” (MPU står for musiker og musikpædagogisk udvikler). Her har man både det udøvende og

det pædagogiske aspekt med. Vi har praktikhold med elever fra en skole tæt på, hvor vi får feedback på vores undervisning. Jeg synes det er yderst relevant for mit arbejde, hvor jeg beskæftiger mig meget med kor og står i forskellige undervisningssituationer, hvor kirkemusikken skal formidles. Det er noget man har savnet i den traditionelle kirkemusikalske uddannelse. Især når det drejer sig om børneundervisning har jeg fået mange gode redskaber. Skal man f.eks. lære børnekoret en ny sang, kan man få dem til at fremsige teksten skiftevis med et ord til hver. Vi bruger hele tiden fagter og har kroppen med. Vi laver stumsang, hvor man kun viser bevægelser uden at synge. Man kan også danse eller sætte ark med tekst sammen som et puslespil. Det gælder om at have så mange redskaber som muligt i værktøjskassen. Musikpædagogik giver mening i forhold til det sted jeg arbejder. Et landsby sogn har brug for den type kirke-musiker.”

”Efter min barselsorlov er jeg nu begyndt på arbejde igen ved Grejs /Hornstrup Kirker, hvor jeg også har startet ”Syng med Mette”, hvor 10-20 menighedsmedlemmer en gang imellem møder en time inden gudstjene-

sten og synger salmerne igennem og så er klar til at synge med ved gudstjenesten. Jeg har et børnekor på kulturcenter Grejs og medvirker i skole-kirke-samarbejde i Vejle Provsti til gospel-formiddage for børn.”

”Jeg er nok ikke nogen traditionel organist, og kan f.eks. godt lide at blande genrene. Ved en konfirmation for nylig spillede jeg tre salmer på orgel, resten af musikken var sange af Sebastian, Anne Linnet og Robbie Williams, som jeg spillede på el-klaver sammen med en guitarist. Ikke fordi jeg ikke er fascineret af orgellyden, Bach og de store klassikere, men jeg kan godt lide at veksle mellem forskellig lyd. Det afgørende er, at det passer ind i stemningen, og her er samarbejdet med præsten vigtig, så det ikke stikker ud i forskellige retninger. Her har jeg heldigvis et godt samarbejde med min præst.”

”Min kæreste Martin er uddannet rytmisk trompetist, og vi spiller undertiden sammen i kirken. Jeg er kommet på den helt rigtige hylde, og jeg synes jeg har verdens bedste job.”